



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost





An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Odnosi sa medijima/Komunikacione tehničke alati



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Mediji:

- Posrednici između onih koji žele da razmene informacije
- Cilj medija je da povećaju broj svojih korisnika
- Mediji su preduzeća – profit poželjan, gubici nepoželjni
- Mediji veoma vode računa o svom imidžu i karakteru
- Mediji vole samo NOVE informacije



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Mediji:

- Štampani
- Radio
- TV
- Internet
- Nacionalni
- Regionalni
- Lokalni



U odnosu na vaše potrebe, značaj vaše organizacije, važnost vesti, odaberite nivo kojem ćete vest ponuditi!



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

VESTI:

- Neobične (“Čovek ujeo psa”)
- Kontroverzne
- Važne za mnogo osoba
- Ekstremne
- Koje se odnose na konflikt
- Do sada neobjavljene



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

UČIMO DA PIŠEMO VEST:

Sastavite vest od zadatih reči:

- Crnac
- Šibica
- Jhon Berington
- Automobil
- Bar
- 3 Asa



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Potrudite se da je napišete kao dobitnik Pulicerove nagrade:

“Jhon Berington, crnac, zaposlen u baru “3 Asa” pokušao je sinoć upaljenom šibicom da proveri sadržaj rezervoara svog automobila. Imao je 37 godina, ženu i troje dece.”



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Štampani mediji:

- Koriste: saopštenja, pisane izjave, email izjave, telefonske izjave, različitu dokumentaciju
- Mogu da koriste nezvanične informacije, često to čine.

KADA SARAĐUJETE sa njima:

- Imajte u vidu ROKOVE!



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Elektronski mediji:

- Koriste: saopštenja, pisane forme – gotovo beskorisne!
- Osnova televizije je SLIKA – ona treba da bude što efektnija
- Koriste se još i fono izjave, u izuzetnim prilikama, kada nema drugog izbora

KADA SARAĐUJETE sa njima:

- Imajte u vidu ROKOVE! Informacija koja stigne prekasno – ne vredi ništa!



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

FORME KONTAKATA SA MEDIJIMA

- Pres informator
- Medijski podsetnik
- Intervjui
- Panel diskusije
- Tekstovi o temama za koje ste vi posebno zainteresovani
- Pres konferencije
- Brifinzi
- Pisma urednicima
- Kokteli, kafe pauze, piknici
- Intervjui kada to novinari žele
- Zabave
- Uvek sveže informisanje “drugih” o rezultatima akcija koje su u toku



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

UPUTSTVA ZA Komunikaciju sa novinarima:

1. Ponašajte se prema njima veoma ozbiljno i kao prema partnerima na istom poslu
2. Poštujte njihove rokove
3. Pratite medije koji su vaša ciljna grupa
4. Olakšajte novinarima posao: ponudite im relevantne izvore informacija i citate
5. Ponudite im činjenice a ne vaše stavove i komentare
6. Budite kratki i jasni
7. Budite uvek dostupni



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

8. Budite opušteni ali sačuvajte autoritet tokom razgovora
9. Budite sigurni da posedujete prave informacije
10. Uvek tražite svoj intervju na autorizaciju, posebno nakon montaže sirovog materijala
11. Nemojte gnjaviti novinare – javite se samo onda kada imate nešto važno da saopštite
12. Vodite računa o informativnom pragu – da li ga vaša informacija prelazi, ili ne
13. Uvek ispunite obećanje



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

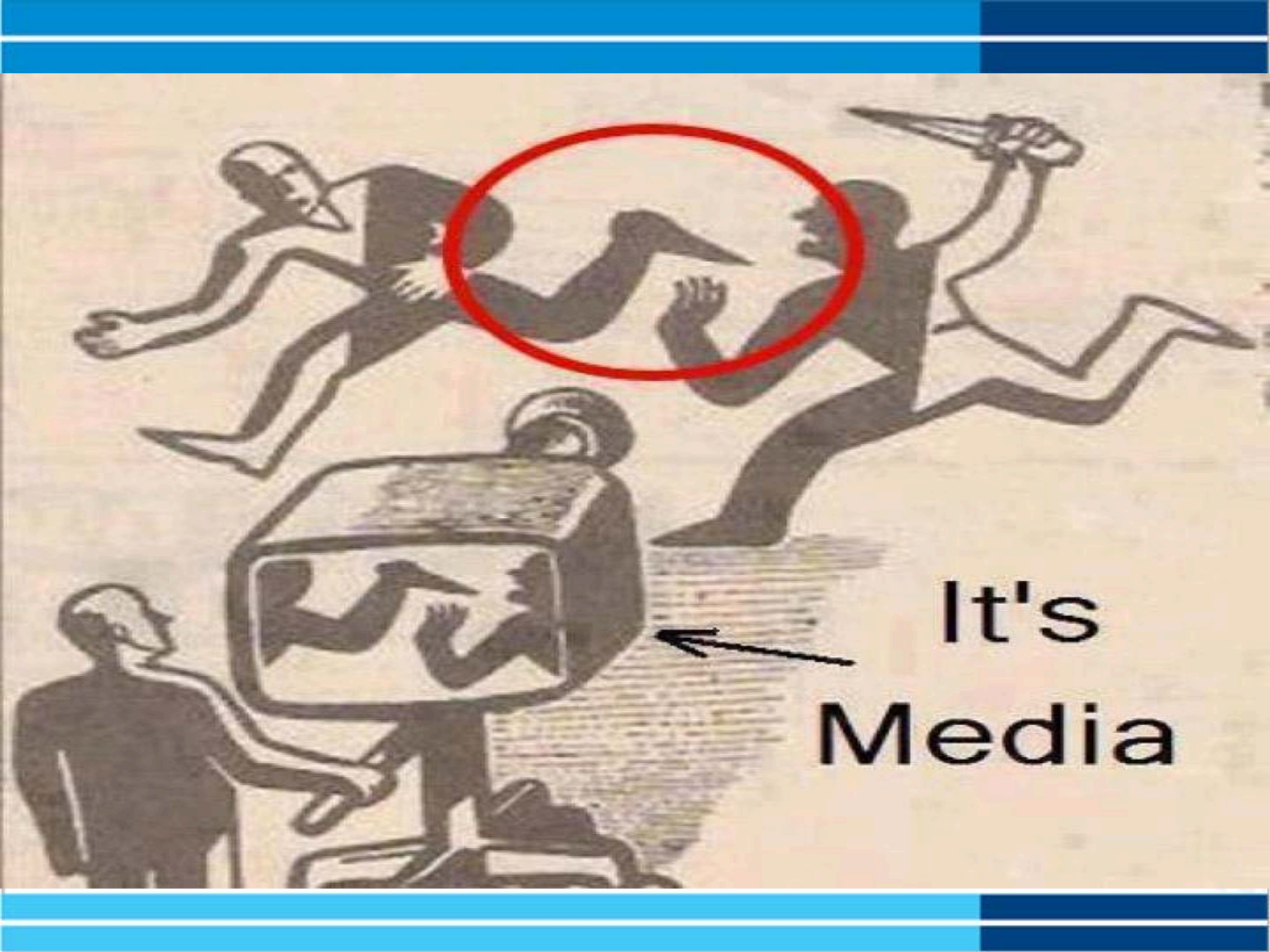
●●● Gradimo zajedno za budućnost

IMAJTE NA UMU:

Novinar može da vam učini mnogo ukoliko sa njim imate korektan odnos.

Svi novinari će od vas tražiti informaciju odmah, za danas. Ako neki novinar o vašem preduzeću piše loše – najgora stvar je da ga ne pozovete na svoj događaj, ili još gore – da ga pozovete da biste ga iskritikovali

Imajte na umu da je imidž vašeg klijenta u javnosti važan samo vama i njemu, a novinaru nije. Novinar na taj imidž svojim pisanjem utiče, ali vi ga kreirate.



It's
Media



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Komunikacione tehnike i alati

- *Značaj odnosa sa novinarima*
- *PR menadžer u ulozi novinara*
- *Da li je svaka informacija materijal za medije*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

Saopštenje za štampu

- *Zašto ga pišete?*
- *Šta želite da kažete?*
- *Kome to želite da kažete?*
- *Kakav efekat time želite da postignete?*

KO, ŠTA, GDE, KADA, ZAŠTO + KAKO (5W) angloameričko novinarstvo

5w + KAKO + KOJI JE IZVOR VESTI (nemački stil)



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Paket informacija za novinare

- [Podaci o preduzeću i menadžmentu](#)
- [Osnovni podaci o deponiji, svrsi, privrednom značaju](#)
- [Fotografije](#)



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

SAOPŠTENJE - neka pravila

- Novinarski, medijski zanimljivo i atraktivno
 - UVOD = ključna informacija
- U tekst ugradite poruke: bez besmislenih fraza, nepotrebnih reči, superlativa i kićenja
- Jednostavno, kratko, stil pisanja ujednačen
 - Svaki pasus = jedna poruka ili ideja
 - Ne pišite ga kao oglas
 - Citati
 - 30 redova max (do 250 reči)
 - Naslov – jednostavan, činjeničan
- Ako je rok prošao – nemojte slati saopštenje
 - Na kraju text box i kontakt



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

SAOPŠTENJE - VIZUELNI IZGLED

TEHNIČKI ELEMENTI

- Format A4
- Tekst: dvostruki prored, poravnano
- Beograd, 29. april 2013. – xxxxxx
- Gornji desni ugao stranice – oznaka za hitno ili odloženo saopštenje
- Nasloviti sa “SAOPŠTENJE ZA ŠTAMPU”
- Naslov ne sme biti duži od dva reda!
- Font: 12pt
- Brojevi od 1 do 10 uvek se pišu slovima!
- % se nikada ne piše simbolom, već slovima “odsto”
- Pozivate li se na osobe, obavezno navedite njihove funkcije.
- Rečenica ili paragraf ne treba da prelaze na sledeću stranicu
- Citiranje se označava dvostrukim navodnicima
- Stranice se numerišu 1/od 2, 2/od3 i sl.
- Na kraju saopštenja napišite: kraj
- Na kraju boks sa kontaktima
- Odobrenje pre slanja!!



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

SAOPŠTENJE - STRUKTURA

TEHNIČKI ELEMENTI

- Nadnaslov, naslov, podnaslov
- Datum
- Znak za trenutnu objavu
- Tekst
- Kontakt osoba
- O kompaniji



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

VIDEO OBAVEŠTENJA - STRUKTURA

- **Namenjena elektronskim medijima**
- **Skupa, retka**
- **Temelje se na gore pomenutim pravilima**



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

MAILING LISTA

- *Lista medija*
- *Lista pozvanih gostiju*
- *Medji koji prate događaj*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

MEDIJSKI DOGAĐAJI I SUSRETI SA NOVINARIMA

- **Konferencija za štampu (primer u slici)**
- **Brif (prijem novinara)**
- **Izleti i kraća putovanja**
- **Seminari, savetovanja, kokteli, dan otvorenih vrata, svečana večera..**



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

KONFERENCIJA ZA ŠTAMPU

- *Da li je zaista potrebno organizovati konferenciju za novinare?*
- *Da li imamo vest?*
- *Da li imamo zanimljivu priču?*
- *Da li je događaj i povod bitan za medije ili samo za naše preduzeće/organizaciju?*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Razlozi za sazivanje: *Događaj od posebnog značaja*

Saopštavanje podataka o važnim događajima kao što su:

- ***Krizne situacije***
- ***Prezentacije značajnih usluga/proizvoda***
- ***Objava važnih rezultata projekta***
- ***Ulaganja/Investicije***
- ***Potpisivanje značajnog ugovora***
- ***Otvaranje nove fabrike, postrojenja, škole, nove cene, itd.***



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

Razlozi protiv:

- *Ako želite da promovišete pojedini proizvod*
- *Ukoliko ste loše isplanirali ili organozovali konferenciju*
- *Ako niste jasno definisali poruke*
- *Ako hoćete da kritikujete neku priču koja se pojavila u novinama*
- *Ako povod nije bitan dovoljno, ili je važan vama a novinarima nije*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

VRSTE KONFERENCIJE:

- ***Redovne***
- ***Sa povodom***
- ***Improvizovane***
- ***Brifing***



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

VAŽNO:

- **Definisati razlog – morao bi biti krupan**
- **Otvorena ili (polu) zatvorena?**
- **Lista novinara**
- **Pozivanje novinara: tri talasa (pismeno, usmeno, provera)**
- **Poziv za novinare – izvod najznačajnijih tema**
- **Prostor i tehnika, raspored sedenja**
- **Briga o vremenu**
- **Uradite prethodni brifing direktora – krizna pitanja**
- **Pripremite pitanja i odgovore**
- **Press kit**
- **Uređenje prostora (brendiranje, tehnička podrška)**
- **Pisanje saopštenja**
- **Follow up (infomišite one koji nisu došli i pošaljite im materijale**



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

VAŽNO:

- *Definišemo osnovne poruke na osnovu ciljeva konferencije*
- *Definišemo listu novinara*
- *Pripremimo scenario konferencije*
- *Odredimo učesnike i medijatora*
- *Odredimo mesto i vreme događaja*
- *Definišemo sve potrebne materijale za konferenciju i press kit*
- *Ček lista!!!*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

Gradimo zajedno za budućnost

SINOPSIS

- ***Predstavlja scenario konferencije: tajming, teme govornika, eventualno prikazivanje korporativnog filma, ili nekog drugog video materijala i vreme trajanja***
- ***Formalni deo – najviše 30 minuta***
- ***Neformalni deo – najviše 30 minuta (davanje izjava/intervjua)***

- ***Uvod 3 minuta***
- ***Predstavljanje glavne teme, max 3 govornika i medijator (5 minuta)***
- ***Dužina pojedinog izlaganja – max 5 minuta***
- ***Diskusija – max 10 minuta***
- ***Odgovori na pitanja***
- ***Koktel***



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

AKTIVNOSTI ZA VREME KONFERENCIJE:

- **Lista aktivnosti**
- ***Vođenje konferencije – moderator***
- ***O čemu voditi računa***
- ***Zadaci moderatora***
- ***Lista prisutnosti***
- ***Pločice i ID kartice***



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

AKTIVNOSTI NAKON KONFERENCIJE:

- *Analiza konferencije: prisutni, osnovne poruke*
- *Analiza prostora (catering, pločice, logotip, baneri, materijali, svetlo)*
- *Analiza govornika (dužina, teme, trening, dodatni saveti, razumljivost)*
- *Analiza prisutnih (područja, novi kontakti)*
- *Analiza clippinga, media monitoringa i poruke (objavljeno, dobre poruke, previše poruka, kvalitet i kvantitet objavljenih informacija)*
- *Thank you card novinarima, koordinacija klipinga i media monitorniga*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme
●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave
●●● Gradimo zajedno za budućnost

AKTIVNOSTI NAKON KONFERENCIJE:

- *Analiza konferencije: prisutni, osnovne poruke*
- *Analiza prostora (catering, pločice, logotip, baneri, materijali, svetlo, zvuk, tehnika)*
- *Analiza govornika (dužina, teme, trening, dodatni saveti, razumljivost)*
- *Analiza prisutnih medija (područja, novi kontakti)*
- *Analiza clippinga, media monitoringa i poruka*
- *Zahvalnica novinarima u vidu kartice (thank you card)*
- koordinacija clippinga i media monitoringa*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

KOMUNIKACIONI ALATI:

- **PRIMERI**
- ***Vežba: Izaberite neki određeni komunikacioni alat i objasnite njegovu svrhu i kada biste ga koristili?***



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

KOMUNIKACIONI ALATI:

- *TV gostovanja i intervjui*
- *Kampanje*



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

KAKO NE TREBA:

- Agresivnost prema novinarima
- Neprofesionalno ponašanje u studiju u odnosu na poziciju i uopšte
- Neprofesionalan odnos prema kolegama – uživo u studiju
- Trema
- Medijski fijasko
- Kako sa lošim voditeljem
- PR fijasko
- Skandal u skupštini
- Kad voditelj izgubi kontrolu



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

KAKO TREBA:

- Promocija novih gradskih autobusa
- Kontakt centar – odnos sa potrošačima
- Eko kampanja Kina Šangaj
- Reciklaža USA
- Severn Suzuki UN 1992
- GIZ I MZZSPP
- Bolja Srbija – Zoohigijena Kragujevac



An EU funded project
Projekat finansira Evropska unija

Municipal Infrastructure Support Programme

●●● Building together for the future

Program podrške razvoju infrastrukture lokalne samouprave

●●● Gradimo zajedno za budućnost

PITANJA I POMOĆ

Sanja Babić

Menadžer za odnose javnošću, MISP

+381 63 509 427

sbabic@misp-serbia.rs

www.misp-serbia.rs

Hvala na pažnji!